

El fons del que està en joc amb l'Estatut

ANTONI SEGURA, catedràtic d'Història contemporània de la UB

EL PERIÓDICO DE CATALUNYA, 26.05.10

Dilluns passat, el president José Montilla portava a terme una intervenció d'alt significat institucional en què reclamava la renovació dels quatre jutges del Tribunal Constitucional (TC), el mandat dels quals es va acabar el desembre del 2007. L'absència d'Artur Mas no va permetre visualitzar el que va quedar clar en la iniciativa del Parlament de Catalunya: quan està en joc l'autogovern de Catalunya, el catalanisme polític sap anteposar els interessos de país als càlculs electorals.

La intervenció sintonitzava amb la visió que tenen actualment els ciutadans d'Espanya del TC, ja que, com evidencia l'enquesta que publica avui EL PERIÓDICO, el 63,8% (el 71% a Catalunya) dels consultats consideren que el tribunal no funciona com un organisme independent dels interessos polítics; i el 82% (el 87%) considera que els magistrats han de cessar quan s'acaba el seu mandat. En suma, l'actual TC ha acumulat un grau tan alt d'il·legitimitat i desprestigi que el més sensat i digne seria que renunciés a emetre qualsevol sentència sobre l'Estatut fins que no es produeixi la renovació del tribunal. No obstant, el PP s'oposa a aquesta renovació perquè el resultat seria una majoria no conservadora, més d'acord amb la composició actual del Parlament espanyol, que podria adoptar una sentència favorable a la constitucionalitat de l'Estatut, cosa que posaria en dubte el recurs que en el seu dia va presentar, i deixaria ben clar que no era res més que una maniobra electoralista per alimentar l'anticatalanisme i els enfrontaments entre comunitats.

El PSOE està disposat a posar en marxa el procés per renovar els quatre membres caducats del TC designats pel Senat i acceptar els dos candidats proposats pel PP (els mateixos en totes i cada una de les autonomies que governa, cosa que desvirtua l'intent de «despolititzar» els nomenaments), que en reiterades ocasions s'han posicionat en contra del text de l'Estatut.

Paral·lelament, l'Entesa al Senat (PSC, ERC i ICV) i CiU registraven la proposició de reforma de la llei del TC. Una proposició que -contempla que una llei orgànica aprovada en referèndum no pugui ser objecte de modificació pel TC. Convindria ara que la unitat del catalanisme es mantingués fins al final i al marge de la campanya electoral, perquè el fons del problema no està a -arribar a les eleccions de la tardor -sense una sentència desfavorable, -sinó que cap estatut aprovat pugui ser -objecte de sentència. Aquesta -opinió és -ma-joritària a Catalunya, on el 45,7% dels enquestats així ho consideren (el 42,2% creu que no), però no a -Espanya, on el 53,9% -considera que el TC sí que s'ha de pronunciar.

Totes aquestes iniciatives eren necessàries per salvaguardar la dignitat de Catalunya. Ara bé, que ningú s'enganyi, perquè més enllà de la voluntat del catalanisme polític hi ha la receptivitat que aquest troba fora de Catalunya. I aquí és on el puzzle es trenca i apareixen els des-cosits. Mentre que el president Montilla -defensava la necessitat d'una Espanya amb «vocació federal», la dreta espanyola i determinats sectors del PSOE estan per trencar el pacte constitucional del 1978 i defensen un gir centralista i una homogeneïtzació que acabin amb els «particularismes nacionalistes» amb els quals, per tant, s'exclourien les aspiracions d'autogovern dels ciutadans de Catalunya i l'Espanya de

«vocació federal». En definitiva, Espanya es trenca i qui la trenca és un nacionalisme espanyol d'escassa volada, ranci i desfasat de la història, que, en lloc d'apreciar la riquesa patrimonial que suposa disposar de quatre llengües i cultures diferents, es dedica a comptar quant costa la traducció simultània al Senat. A Catalunya, mentrestant, segons l'últim baròmetre d'opinió del CEO, el 27% dels ciutadans es consideren més catalans que espanyols, i el 18% només catalans; el 61% creu que el nivell d'autonomia és insuficient; el 31% desitjaria que Catalunya fos un Estat independent en una Espanya federal, i el 22% un Estat independent. Així està la partida.